

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΕΣΑ
ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

∕ ΝΕΑ ΣΤΗΛΗ ∕

Τα βιβλία της ζωής μου

1. Το πρώτο βιβλίο που θυμάμαι: Ζιλ Βερν: *Ροβύρος ο Κατακτητής*. Δεν ξέρω γιατί αυτό το βιβλίο. Ξέρω, όμως, ότι φυλάγω ακόμα στη βιβλιοθήκη μου εκείνη τη δερματόδετη έκδοση του «Αστέρος» (δεκαετία του πενήντα) ως κάτι πολύτιμο.
2. Το αγαπημένο μου βιβλίο ως παιδί: Λιούις Κάρολ, *Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων*. Θα το έβαζα και ως απάντηση στο έκτο ερώτημα. Εξακολουθεί να με μαγεύει αλλά για διαφορετικούς λόγους, γι' αυτό και έχω εξαντλήσει τη σχετική βιβλιογραφία.
3. Το βιβλίο που σημάδεψε την εφηβεία μου: Ντέιβιντ Χέρμπερτ Λόρενς, *Lady Chatterley's Lover* και Γιώργος Σεφέρης, *Ποιήματα*. Το πρώτο όξυνε στον υπέρτατο βαθμό και με διαφορετικούς τρόπους την αγόρευση εφηβική μου Επιθυμία, το δεύτερο μου παρείχε τότε την ασφαλή εντύπωση ότι η φωνή του ποιητή είναι, με ένα τρόπο, η δική μου.
4. Το βιβλίο που επηρέασε τη σκέψη μου: Πολ Λαφάργκ, *Το δικαίωμα στην τεμπελιά*. Νέος, στα είκοσι τέσσερα, είκοσι πέντε, το διάβασα. Τα μαρξιστικά διαβάσματα ξαφνικά ξεθώριασαν ή πιο σωστά, αισθάνθηκα ότι οφείλω να τα ξανασκεφτώ. Τον αναφέρω σχεδόν σε όλα τα βιβλία μου. Έγραψα ολόκληρο μυθιστόρημα γι' αυτόν: *Πολ και Λόρα, ζωγραφική εκ του φυσικού*. Τυχαίο; Δεν νομίζω.
5. Το βιβλίο που με έκανε να θέλω να γίνω συγγραφέας: Τζακ Κέρουακ, *On the road* και Τζέιμς Τζόις, *Ulysses*. Το πρώτο μου δώρισε την αίσθηση της άναρχης ελευθερίας που για κάποιο λόγο επιζητούσα από παιδί, το δεύτερο πραγμάτωσε αυτή την ελευθερία στη γλώσσα του κειμένου με τρόπο που συγκλόνισε το είναι μου. Για πάντα.
6. Το βιβλίο που ξαναδιαβάζω: Αντόρνο, *Minima Moralia*. Πώς αλλιώς; Δεν τελειώνεις ποτέ με τον Θεόδωρο, όπως και με τον εν όπλοις αδελφό του τον Βάλτερ Μπένγιαμιν.
7. Το βιβλίο που χαρίζω: Μιχάλης Κατσαρός, *Κατά Σαδδουκαίων* και Χέρμαν Μπροχ, *Οι Υπνοβάτες* (στη μετάφραση Σοφίας Αυγερινού). Χαρίζω το πρώτο, για προσωπικούς, συναισθηματικούς λόγους, σε νέους ανθρώπους, το δεύτερο σε όσους επιθυμώ να εξηγήσω τι εστί πολιτική λογοτεχνία με την ουσιαστική έννοια του όρου.

8. Το βιβλίο που άργησα να ανακαλύψω: Έριχ Άουερμπαχ, *Μίμησις*. Σ' αυτή τη Βίβλο, παρόλο που γνώριζα τις μικρές μελέτες του συγγραφέα, άργησα να εισέλθω. Έπρεπε να συμβεί η μετάφραση του Λευτέρη Αναγνώστου.
9. Το βιβλίο που ντρέπομαι να λέω ότι έχω διαβάσει: πολλές α-νόητες ποιητικές συλλογές.
10. Το βιβλίο που διαβάζω τώρα: Οβίδιου, *Μεταμορφώσεις*. Γνωρίζω καλά τα λατινικά και είμαι εξοικειωμένος με τις *Μεταμορφώσεις* στη στερεότυπη έκδοση της Loeb (ο Τζόις με είχε ενωρίς οδηγήσει στην ανάγνωσή τους). Αλλά η μετάφραση του Θεόδωρου Παπαγγελή συνιστά απλώς ευφροσύνη.